GOD. XXVIII BROJ 5 BEOGRAD, 1959 CENA 20 DIN.

VJERSKI MJESEČNIK BLAGOVEST

Uskršnje jutro kod Kristova groba

»Grob ja vidjeh Krista Boga, svijetlu slavu Uskrsloga,
anđele i platno bijelo, u kom bješe drago Tijelo.

»ČUVŠI DA ARHELAJ VLADA... POBOJA SE«

1. Isus se rodio pod konac vladanja Heroda Velikog, a djelovao je i podnio Muku pod njegovim nasljednicima. Prvi se od njih spominje Herodov sin Arhelaj. Evanđelist Matej vrlo malo govori o tom Arhelaju, ali ono, što veli, neobično je karakteristično i točno, ako se usporedi s ostalim povjesnim podacima o ovom vladaru. Po Herodovoj smrti Sveta se Obitelj vraća u Izraelsku zemlju. No sv. Matej dodaje ovu opasku za svetog Josipa: »I on ustade, uze dijete i njegovu majku i uđe u zemlju Izraelsku. Ali čuvši, da Arhelaj vlada u Judeji mjesto Heroda oca svoga, poboja se onamo otići, nego primivši Božju zapovijed u snu, otiđe u pokrajinu Galileju. I došavši, nastani se u gradu, koji se zove Nazaret« (2, 21—23).

2. Nasljedstvo vladara tiranina uvijek je puno opasnosti i poteškoća. Tako je bilo i s nasljedstvom Heroda Velikog. On je svoje kraljevstvo podijelio među tri sina, koji se svi spominju u Svetom Pismu, iako ne jednako često. Sinu Arhelaju namijenio je Herod naslov kralja, kraljevsko prijestolje u Jeruzalemu, te pokrajine Samariju i Judeju s Idumejom. Drugi sin Herod Antipa imao je dobiti pokrajine Galileju i Pereju, koja se nalazila istočno od Jordana. Treći sin Filip imao je dobiti u nasljedstvo pokrajine, koje su se uglavnom nalazile istočno od Galilejskog jezera i imale gotovo posvema pogansko pučanstvo.

3. No Herodova oporuka nije imala nikakve vrijednosti, dok je ne potvrdi rimski car. Arhelaj je stoga odlučio, da otputuje u Rim odmah nakon očeva ukopa. Najprije je pošao u Jeruzalem. Narod ga je dočekao svečano i radosno, nadajući se, da će možda promijeniti dotadašnji način vladanja. Arhelaj je narodu mnogo toga obećao, ako ga car August bude potvrdio za kralja. No prijateljstvo između njega i naroda brzo je prestalo. Kako su mnogi uporno zahtijevali, da se kazne oni, koji su skrivili smrt onih nacionalista, koji su nedavno bili skinuli i uništili rimskog orla s hramskih vrata, a Arhelaj nije htio popustiti, došlo je do otvorenog sukoba. Arhelajeva najamnička vojska ubila je tom zgodom oko 3.000 osoba. Bila je to krvava i žalosna Pasha.

4. Zatim je Arhelaj pošao u Rim, zajedno sa zloglasnom svojom tetkom Salomom, bratom Herodom Antipom i drugim nekim rođacima. Vladarske poslove predao je privremeno bratu Filipu. No bile su u Palestini i rimske čete za održavanje reda.

Za vrijeme Arhelajeve odsutnosti dogodile su se u Palestini mnoge pobune. Rimska je vojska više puta nastupila i nemilosrdno ubijala ustanike. Na tisuće Židova razapeto je na križ. Neko je vrijeme rimskim četama zapovijedao Var, koji je kasnije upropastio carske legije u borbi s Germanima i zbog toga je posebno ostao poznat u povijesti.

5. Židovi nisu nikada bili prijatelji Herodove dinastije, kako smo to već pokazali. Nakon Herodove smrti pokušali su, da se zauvijek riješe i Herodovih nasljednika. U tu je svrhu pošla u Rim delegacija židovskog naroda od 50 članova. Još prije nego što je August donio odluku o Herodovoj oporuci, oni su došli pred njega s molbom, da se uopće dokine židovsko kraljevstvo, a njegov teritorij da se pripoji rimskoj provinciji Siriji, uz uvjet, da Židovi mogu živjeti po svojim vjerskim zakonima u Rimu. Molbu palestinskih Židova potkrijepilo je osam tisuća Židova, koji su sačinjavali tadanju židovsku koloniju u Rimu. Delegati iz Palestine naveli su kao razlog svom prijedlogu strahovite Herodove nepravde i krvavi nastup Arhelajev o Pashi, kad još nije ni bio potvrđen u kraljevskoj vlasti.

Uspomena na ovaj Arhelajev put u Rim ostala je u narodu vrlo živa. Još tridesetak godina kasnije Isus će se poslužiti ovim događajem za jednu svoju poredbu, koju evanđelist Luka ovako prikazuje: »Neki čovjek ugledna roda otiđe u daleku zemlju, da primi za sebe kraljevstvo i da se vrati... A njegovi su ga građani mrzili i poslaše za njim poslanike govoreći: Ne ćemo, da on kraljuje nad nama« (19, 12 — 14).

6. No delegacija nije uspjela. August je uglavnom potvrdio Herodovu oporuku. Arhelaj doduše nije dobio naslov kralja, nego samo naslov etnarha, narodnog vođe, ali mu je stavljeno u izgled, da će dobiti i naslov kralja, ako se toga bude pokazao dostojnim. I Herodovoj sestri Salomi ostavljeno je sve, kako je to odredio Herod. Car joj je još i dodao carsku palaču u Askalonu, palestinskom gradu na Sredozemnom moru.

Arhelaj se vratio kući i počeo vladati posve u duhu svog oca. Lako nam je razumjeti, zašto se sveti Josip bojao nastaniti se na njegovu teritoriju. Isusova priča o čovjeku kralju, koji se vraća iz daleke zemlje s kraljevskom vlašću ovako završava riječima samoga toga kralja: »A one moje neprijatelje, koji ne htjedoše, da kraljujem nad njima dovedite ovamo, i ubijte ih preda mnom« (Luka 19, 27).

Arhelajeva divlja tiranija bila je tako velika, da je dodijala jednako Židovima i Samaritancima. Ova se dva naroda između sebe nisu slagala. No ovaj su puta složno u Rimu optužili Arhelaja. Car ga je pozvao u Rim, da se opravda. U tome nije uspio. Osuđen je na zapljenu sve imovine i prognan u južnu Francusku, gdje je i umro. On je vladao, po današnjem načinu brojenja, od 4. godine prije Krista, do 6. godina poslije Krista.

KOREJSKI KONZUL — OBRAĆENIK

Na blagdan Bogojavljenja u Rimu je sekretar Propagande nadbiskup Piedro Sigismondi krstio konzula Južne Koreje Dr Jo-Wun Suk-a. Zanimljiva je povest njegova obraćenja. Star je 38 godina. Rodio se u Sang-Jiu u Južnoj Koreji. Njegov je otac bio stručnjak za kinesku literaturu i filozofiju. U verskom pogledu roditelji, otac i majka, bili su bezverni i u tom duhu odgojili i svoja 3 sina. Jo-Wun je završio školovanje na tokijskom univerzitetu, najpre jezikoslovlje, a zatim još međunarodnu ekonomiju. Oženio se je sa inteligentnom, ali isto bezvernom devojkom Min. Godine 1947 bio je pozvan u Seul, gde je stupio u diplomatsku službu. U Evropu je došao g. 1950 kao sekretar korejskog poslanstva u Parizu. Posle se vraćao u Koreju, pa opet u Evropu, gde se u zadnje vreme nalazi kao konzul u Rimu.

Jo-Wun se kao bezveran čovek nije interesovao ni za koju veru, najmanje za katoličku. Na Krista i katoličku veru upozorila ga je njegova najstarija kćerka Džen. Kao šestgodišnja devojčica pohađala je školu čč. ss. u koju su polazile i kćerke ostalih stranih diplomata u Parizu. Jednog dana devojčica je došla plačući kući. Bacila se u očevo krilo i ronila gorke suze. Na očevo pitanje zašto plače, mala je kroz plač odgovarala da je sa učiteljicom, časnom sestrom, bila zajedno s celim razredom u krasnoj prostoriji, ali je tamo viselo nešto strašno...

Sutradan je otac sam odveo kćerkicu u zavod i zatražio da vidi onu prostoriju koja je napravila takav mučan utisak na devojčicu. Časna sestra ga je odvela u zavodsku kapelicu. Mala je tamo uhvatila oca za ruku te ga odvela pred oltar. Pokazala mu je veliki križ, na kojem je na njegovo čuđenje viseo gotovo go čovek, sa prikovanim rukama i nogama. I mala je pričala: »Naša učiteljica nam je kazala, da je taj bio najbolji čovek, a da su ga zli ljudi tamo pribili.« — To je bio prvi susret sa Kristom. Ali on još nije imao nikakve želje da se pobliže upozna s kršćanstvom.

Godinu dana kasnije u isti zavod pošla je i druga kćerka. Obadve su rado zalazile u kapelicu i promatrale Krista i pratile svete obrede. Tražile su od oca da im dozvoli da promene svoja imena te preuzmu kršćanska, koja im se više sviđaju. Kad im je otac obećao da će to moći učiniti kasnije, one su odgovarale da se zato treba krstiti, a da one žele to što pre. One su svojim nastojanjem majku zainteresovale za katoličku veru. Kad su u Parizu sreli korejskog svećenika Idžino-Ri-a, majka se zajedno sa kćerkama dala poučavati u veri. 1954 godine krstila se majka, obe kćerke i dvogodišnji sinčić. Otac dr Jo-Wun nije pokušavao sprečiti taj korak, ali je ostao sasvim hladan prema veri.

Odbijalo ga je, kako se posle izrazio, što mnogi katolici žive kao da nisu kršteni. Sablažnjavao ga je rđav život tolikih kršćana, ne samo u Parizu nego i u Seulu i Tokiju, kamo je 1956 godine putovao. Bilo mu je još nemoguće sagnuti glavu pred verom, koja je tako stroga u učenju, a u praksi ima toliko nedoslednih i nedostojnih članova.

Kćerke su se usrdno molile za očevo obraćenje, isto tako i supruga. U Rimu, kamo je bio 1957 godine premešten, upoznao se sa korejskim svećenikom Dionidži Paik-om, koji mu je u prijateljskom razgovoru razbio sve predrasude i poteškoće te mu otkrio stvarnu nauku katoličke vere. Kad mu se katolička vera pretstavila u pravom istinskom svetlu, počela ga je privlačiti. U duši je osetio žeđ za nečim duhovnim, uzvišenim. Postalo mu je jasno da se kato-

ličke vere temelji na čvrstim razumnim osnovama i istorijskim činjenicama. Raniji prigovori su iščezavali. Nedostojan život mnogih kršćana nije više držao posledicom verske nauke, nego pomanjkanjem jake vere kod kršćana, dakle mlakosti i neznanja. Postajalo mu je sve jasnije zašto je žena sada sretnija nego je bila ranije, i zašto se deca tako vruće mole za njegovo obraćenje.

Molitva nevine dece je pobedila. Otac je primio krštenje, krizmu i svetu pričest isti dan te se sav srećan uključio u duhovni krug blagoslovljene obitelji.

Don Bosko

ŽIVOT DOMINIKA SAVIJA

(Nastavak)

»Hoću da obojica pogledate na ovaj križ, a onda bacite svaki po jedan kamen na mene i izgovorite ove riječi: »Isus Krist je umro nevin opraštajući onima, koji su ga raspeli. A ja grješnik hoću da se osvetim svome uvreditelju i da Isusa uvrijedim.«

Kad je to rekao, pođe onome, koji je bio do skrajnosti ogorčen, klekne pred njega i reče: »Baci prvi kamen u mene, baci najvećega u moju glavu.« Ovaj, koji se takvom uvjetu nije ni iz daleka nadao, smete se i reče: »Ne, nipošto! Ja nemam ništa protiv tebe. Ja bih tebe još branio, kad bi ti tko htio štogod na žao učiniti.«

Kad je Dominik to čuo, pođe k drugomu te i njemu reče iste riječi. I ovaj se na to zbuni, te držeći od uzbuđenja reče, da ne će nikada Dominiku nanijeti nikakvo zlo, jer mu je on prijatelj.

Nato se Dominik uspravi te reče strogim i ganutljivim glasom: »Kako? Vi ste obojica spremni sami sebe izložiti pogibelji, da mene branite, koji sam ipak samo bijedno stvorenje, a niste kadri oprostiti jedan drugome uvrede i tričarije, što ste ih u školi nabacali jedan na drugoga, da spasite svoje duše, koje su odkupljene krvlju božanskoga Spasitelja i po kojoj gazite ovim grijehom.« Kad je to izgovorio ušuti, a križ je još uvijek držao visoko u ruci.

Od te velike ljubavi i hrabnosti bili su obojica svladani. »U onaj čas«, rekao mi je jedan, »bijah posvema skrušen. Neka ledena jeza prostrujila je mojim tijelom i svim mojim udovima. Osjećao sam se duboko postiđen, što sam tako dobroga prijatelja, kao što je Dominik, prisilio, da je morao posegnuti za krajnjim sredstvima, da zaprieči naš bezbožni naum. Budući da sam ga želio barem nečim razveseliti, oprostio sam onome, koji me uvrijedio, a Dominika sam zamolio, da mi kaže kojeg dobroga ispovjednika, da mu ispovijedim svoje grijehe. Kad sam na taj način opet postao njegov prijatelj, izmirio sam se također s Bogom, kojega sam svojom mržnjom i željom za osvetom, sigurno teško uvrijedio.«

Eto primjera, koji zaslužuje, da ga svaki kršćanski mladić nasljeduje, kad vidi, da njegov bližnji snuje osvetu ili kad je sam na bilo koji način od drugih uvrijeđen ili izvrgnut ruglu. Što kod ove zgode još više osvjetljuje čitavo Dominikovo ponašanje i njegovu ljubav, jest to, što je on o svemu tome šutio. Cijela stvar ne bi nikada izišla na javu, da nisu o tome govorila ona dvojica.

Put u školu i natrag, koji je za djecu, što dolaze iz sela u velike gradove, pogibeljan, bijaše za našeg Dominika pravo vježbanje u krepostima. On se najtočnije držao propisa svojih odgojitelja. Vraćajući se kući, nikada nije gledao ono, što bi moglo biti pogibeljno za kršćanskoga dječaka. Kad je vidio, da koji od drugova zaostaje, skače, baca kamenje ili da ide na zabranjena mjesta, on se odmah od njega udaljio. Jednoga ga dana pozvali, da dođe na šetnju bez dopuštenja. Drugi put opet, da izostane iz škole i da se malo proveseli. No on im je znao uvijek odrešito odgovoriti. »Najveće veselje — rekao im je — nalazim u ispunjavanju svojih dužnosti. Zato, želite li, da mi budete pravi prijatelji, morate me poticati na točno ispunjavanje dužnosti, a ne nagovarati me na to, da ih zanemarujem.« No ipak je imao nekoliko nesretnih prijatelja, koji su na njega tako dugo navaljivali, dok se nije našao na putu, da zapadne u njihove mreže. Već je odlučio, da će ići s njima i onoga dana izostati iz škole, ali odmah primijeti, da je poslušao zao savjet i osjeti tešku grižnju savjesti. Pozove lukave zavodnike i reče im: »Dragi moji, dužnost me zove u školu, pa ću tamo i poći. Mi činimo ovdje nešto, što se ne dopada Bogu ni našim poglavarima. Žao mi je, što sam vas poslušao. Ako još kada dođete k meni s takvim prijedlogom, nećete mi biti više prijatelji.«

Drugovi rado primiše opomenu svoga prijatelja. Pošli su s njime u školu i nikada ga više nisu pokušali ometati u ispunjavanju njegovih dužnosti.

Koncem školske godine imao je zbog svoje ustrajne marljivosti u učenju, kao jedan od najboljih đaka, prijeći u viši razred. Budući da je Dominik na početku trećeg razreda bio slaba zdravlja, odlučili su da će ga u Oratoriju privatno poučavati, da ima više vremena za potrebni mir i počinak.

Budući da se njegovo zdravlje tokom godine barem prividno popravilo, dopustiše mu, slijedeće godine da pođe u prvi tečaj niže gimnazije kod velezaslužnoga profesora don Matije Piko. On je već prije mnogo puta čuo za lijepe osobine, koje su resile Dominika, pa ga je zato rado primio besplatno u svoju školu, koja je bila na glasu kao najbolja u Turinu. Iz ovog gimnazijalnog razreda znademo mnogo uzornih primjera Dominikova života, koje ćemo spomenuti kod pojedinih okolnosti, s kojima su ti uzor-primjeri u vezi.

10. POGLAVLJE

Odluka da bude svet.

Nakon male općenite slike, što smo je podali o Dominikovim latinskim naukama, govorit ćemo o njegovoj velikodušnoj odluci, da postane svet. Jednom zgodom nakon šest mjeseci što je boravio u oratoriju; bila je propovijed o načinu, kako je moguće na laki način postati svet. Propovjednik je iznio tri točke, koje su učinile na Dominikovo srce duboki utisak. »Božja je volja, da svi budemo sveti, svi možemo lako postati sveti; tko se posveti, osigurava si veliku plaću na nebu.« Ova je propovijed bila za Dominika poput iskre, koja je raspalila čitavo njegovo srce Božjom ljubavlju. On nije nekoliko dana nikome ništa o tome govorio, samo nije bio onako veseo, kao prije. To su primijetili njegovi drugovi, a također i ja. Misleći, da njegovo neraspoloženje dolazi od bolesti, upitao sam ga, da li ga što boli. »Ne osjećam ni najmanje boli,« odgovori mi on. »Ja osjećam nešto dobro.« — Što hoćeš time reći?« — »Htio sam reći, da osjećam u sebi želju i poticaj, da budem svet. Ja nisam nikada mislio, da je tako lako postati svet. No budući da sam sada to čuo, da se svetost duše može sasvim lijepo spojiti s veseljem, ja hoću i bezuvjetno moram postati svet. Kažite mi, što moram činiti, da već jednom započnem.«

Pohvalio sam njegovu odluku, ali sam ga i opomenuo, da se ne smije uznemiravati, jer ako je srce uzbuđeno, ne može se čuti glas Božji. Kao prvi uvjet spomenuo sam mu, da mora biti uvijek umjereno veseo, zatim da mora postojano i savjesno vršiti sve svoje dužnosti kao kršćanin i kao đak i napokon, da nikada ne propusti sudjelovati u igrama svojih drugova.

Jednoga mu dana saopćim, da mu želim darovati jedan dar po njegovu ukusu, zato neka si štogod izabere. »Dar je, koji želim« — odgovori on odmah — »naputak, kako bih mogao postati svet. Ja se želim sasvim i jedino drage Bogu darovati. Osjećam u sebi žarku želju, da se posvetim i ako ne postanem svet, ne ću biti ništa. Bog to hoće i moram biti svet.«

Jednom izvanrednom zgodom htio je ravnatelj zavoda iskazati svojim pitomcima poseban znak svoje naklonosti. U tu je svrhu svakome stavio na volju, neka na komadić papira zamoli nešto takva, što će mu moći ispuniti. Svatko može misliti, kakvih su čudnih i smiješnih želja iznijeli neki pitomci. Dominik uzme komadić papira i napiše ove riječi: »Ja želim, da spasite svoju dušu i da me učinite svetim.«

Kad su jednom tumačili smisao nekih krsnih imena, zapitao je ravnatelj Dominika, što znači njegovo ime. On mu odgovori: »Domenico (Dominik) — znači: Gospodnji. Vidite, da imam pravo, kad vas molim, da od mene učinite sveca. I moje ime kazuje, da pripadam Gospodinu. Ja dakle moram i hoću, da sasvim pripadnem Gospodinu. Hoću da budem svet. Dok to ne budem, bit ću nesretan.«

Njegova velika želja, da bude svet, nije proizilazila iz toga, što možda nije provodio svet život, već ju je izražavao zbog toga, što je htio vršiti strogu pokoru i čitave sate provoditi u molitvi, što mu je njegov ravnatelj zabranio, jer se ove vježbe nisu slagale s njegovom dobi, zdravljem ni s njegovim dužnostima.

11. POGLAVLJE

Dominikova revnost za spas duša.

Prvo, što mu je bilo preporučeno kao sredstvo, da postane svet, bilo je: pridobivati duše za Boga. Nema naime ništa svetije na ovome svijetu, nego sudjelovati u spasavanju neumrlih duša, koje je Isus otkupio prolivši svoju dragocjenu krv do posljednje kapi. Dominik je dobro shvatio važnost ovoga djelovanja i više puta su ga čuli, gdje govori: »O, da mogu sve svoje drugove pridobiti za Boga, kako bih bio sretan!« On nije propustio nijedne zgode, da ne dade dobar primjer, dobar savjet ili da ne opomene onoga, koji bi štogod učinio ili rekao protiv Božje zapovijedi. Što mu je pak ulijevalo najviše gorčine i mnogo škodilo njegovu zdravlju, bila je kletva ili nedostojno izgovaranje Božjega imena. Kad je na ulici ili gdje drugdje čuo koju kletvu, prignuo je žalosno glavu i pobožno izgovorio: »Hvaljen Isus!« Kad je jednom prolazio preko glavnog trga, vidio ga je jedan između njegovih drugova, kako je skinuo šešir i tiho izgovorio nekoliko riječi. »Što radiš? — upita ga drug. Što to govoriš?« — »Nisi li čuo — odgovori mu Dominik — kako je tamo kočijaš nedostojno izgovorio ime Božje. Kad bi to štogod koristilo, pošao bih k njemu, pa bih ga opomenuo. Ali se bojim, da bi onda on, još strašnije kleo, zato sam skinuo šešir, te sam rekao: Hvaljen Isus! Ovo činim zato, da bar donekle nadoknadim obeščašćenje imena Božjega.« Drug se divio tom njegovom ponašanju i dobrom srcu Dominikovu, te još uvijek pripovijeda taj doživljaj na pohvalu svog prijatelja i na duhovno dobro svojih drugova.

Na povratku iz škole čuo je jednom Dominik, kako je neki već postariji čovek izlanuo strašnu kletvu. Kad je on čuo tu psovku, sav se prenerazio, te je tiho u srcu stao slaviti Boga. Tom zgodom učinio je također nešto, čemu se mora svatko diviti. On se naime posve skromno približi psovaču, te ga zapita, bi li mu mogao pokazati put u oratorij. Na pogled Dominikova anđeoskog lica, pusti psovača srditost te mu ljubazno odgovori: »Dragi moj mali, nažalost ja ti toga ne znam. Ne mogu ti kazati.«

»Ako toga ne znate, dopustite, da vas nešto drugo zamolim.«

»Kaži slobodno, što želiš!«

Dominik mu se primakne te mu posve tiho, tako da drugi nisu čuli, šapne:

»Molim vas, kad ste srditi, nemojte izgovarati ime Božje, nego radije izgovarajte kakve druge riječi.«

»Imaš pravo, mali« — reče mu ovaj posve iznenađen, »imaš pravo. To je luda navika i ja ću nastojati, da je odstranim.«

Jednog se dana upravo pred kućnim vratima prepirao neki devetgodišnji dječak sa svojim drugom i pri tom u svađi bez potrebe izustio sveto ime našega Spasitelja. Premda je Dominika zbog pogrde, nanesene svetom imenu Isusovu, obuzela sveta srdžba, ipak se nastojao svladati. Stane među svadljivce, da ih umiri, a zatim reče onome, koji je tako nevrijedno izustio Spasiteljevo ime: »Dođi sa mnom i ne će ti biti krivo!« Njegova ljubaznost skloni dječaka, te je pošao za njim. Dominik ga prihvati za ruku i odvede u crkvu pred oltar. Tu mu reče neka klekne, a onda nadoda: »Moli dragog Spasitelja, neka ti oprosti, jer si povrijedio čast njegova svetog imena. Budući da dječak još nije znao moliti pokajanje, Dominik mu pomogne, da se pokaje, a onda mu reče: »Ponovi za mnom ove riječi, da od dragoga Spasitelja izmoliš oproštenje, što si ga uvrijedio: Hvaljen Isus Krist, hvaljeno budi njegovo sveto ime!«

Za čitanje je izabirao najradije životopise onih svetaca, koji su na osobiti način radili oko spasavanja duša. Vrlo je rado govorio o misionarima, koji u dalekim zemljama rade uz velike poteškoće oko spasavanja duša. Budući da im nije mogao poslati nikakve milostinje, molio je za njih svakog dana neke molitve, te je najmanje jednom na mjesec prikazao za njih sv. pričest.

Više puta sam ga čuo, kako je uskliknuo: »Koliko duša u Engleskoj čeka našu pomoć. O da sam već velik i za to sposoban, odmah bih pohrlio tamo i sve pridobio za Gospodina, propovijedima i dobrim primjerom.« Više je puta žalio u sebi, a često i govorio o tome sa svojim drugovima, kako mnogi imaju vrlo malo gorljivosti, za poučavanje djece u istinama svete vjere. »Čim postanem klerik, odmah ću poći u Mondonio, tamo ću skupljati djecu, tumačiti im katekizam, propovijedati im lijepe primjere, te ih sve učiniti pobožnima. Koliko će se siromašne djece možda zauvijek pogubiti, jer ih nitko ne poučava u svetoj vjeri.« Svoje je riječi potvrđivao djelima, jer je, koliko mu je to doba i izobrazba dopuštala, poučavao s veseljem u oratorijskoj crkvi katekizam. Ako je kada naišao na koga, koji je bio u vjerskim stvarima posve nepoučen, poučavao ga je svaki dan kroz čitav tjedan u koji mu drago sat dana. Jedina mu je pri tom nakana bila, da govori o duhovnim stvarima i da dokaže, kako je za svakoga važno, da spasi svoju dušu.

Kad je jednom za vrijeme odmora pripovijedao svojim drugovima neki primjer, htio ga je jedan dječak, u zloj nakani prekinuti u pripovijedanju te povikne: »Pa čemu to sada?«

— »Čemu to?« — upita Dominik. »Zar ti ne znaš da su duše mojih drugova otkupljene krvlju Kristovom? Zar ne znaš, da smo svi mi braća i da kao takvi moramo ljubiti duše jedan drugoga? Nadalje preporučuje nam Bog, da si međusobno pomažemo spasiti duše. Ako mi napokon uspije spasiti koju dušu, to sam i svoj vlastiti spas bolje osigurao.«

Dapače i u kratko vrijeme praznika, što ih je provodio u kući svoga oca, pokazala se njegova revnost za spas duša. Svaku sličicu, svaku medaljicu, svaki križić ili molitvenik, ukratko sve, što je god u školi dobio za nagradu, spremio je i čuvao do konca školske godine. Prije nego je ostavio oratorij, običavao je još i svoje poglavare zamoliti za slične stvari, da mogne, kako se sam izrazio, pripraviti kod kuće veselje svojim malim drugovima u igri.

Jedva je prispio kući, već ga opkoliše djeca, veća i manja, koja su se sva veselila, što se mogu s Dominikom zabavljati. On im je onda u zgodno vrijeme porazdijelio svoje darove, te ih tako privukao na pažljivost kod pitanja iz katekizma o njihovim dužnostima.

Čuo sam za jedan slučaj, kod kojega je on potrošio mnogo vremena, da pouči jednog druga. »Kad se naučiš prekrižiti« — reče mu Dominik — «poklonit ću ti krasnu medaljicu i preporučit ću te jednom svećeniku, koji će ti pokloniti jednu lijepu knjigu. Ali ja bih htio, da ti to dobro znadeš, da svoju desnu ruku kod izgovaranja riječi staviš najprije na čelo, onda na prsa, zatim na lijevo i napokon na desno rame. Potom sklopi ruke i reci: Amen.« On je vrlo pazio na to, da se znak sv. križa, znak našega spasenja, čini pravo i točno. Više se puta u njihovoj prisutnosti križao, te i druge poticao na to, da to čine.

Nije se zadovoljavao samo time, da sam vrši točno svoje dužnosti, već se brinuo i za svoja dva mlađa brata. Učio ih je čitati i pisati, poučavao ih je u katekizmu i molio je s njima jutarnju i večernju molitvu. Ujutro ih je vodio u crkvu, pružio im svete vode i učio ih da se križaju. Mjesto da ovdje ili ondje potrati svoje vrijeme, ostao je kod svojih roditelja te je njima i svojim vršnjacima, koji su ga rado slušali, pripovijedao razne primjere. Presveti Sakramenat posjećivao je i o praznicima svakog dana po dva puta. Bio je osobito veseo, kad je uspio skloniti i kojega svog druga, da ga kod pohoda presvetom Sakramentu prati u crkvu.

Čovjek mora doista priznati, da on nije propustio nijedne prilike, a da ne učini koje dobro djelo, da ne dade dobar savjet, kad je posrijedi bio spas duša.

NAKANE APOSTOLATA MOLITVE. Sveta nas Crkva u mesecu aprilu poziva da se molimo presvetom Srcu Isusovu za svećenike koji obavljaju svoju svetu službu među ljudima koji su izgubili veru u Krista Gospoda i Spasitelja našega. U misijskom nam se pogledu preporučuje molitva za laike koji se bore za Crkvu u misijama, da bi se duhovno, teoretski, naučno i tehnički dobro osposobili.

BOJIŠTE VJEČNOGA KRIJESA

Dio prvi: KULA NA DVERCIMA

— Nastavak —

Kad nema ljudi koje biste mogli mučiti, onda iskaljujete svoj otrov na nedužnoj životinjici. Vi ste, Doro, zmija sa smrtonosnim noktima!

Ove prezirne i žučljive riječi mladić je izgovorio sa svojim običnim nedužnim izrazom lica. Svatko drugi bi se tomu začudio, ali djevojka je kanda privikla ovoj suprotnosti mladićeva izgleda i njegove prave naravi.

— Tko vas je zvao ovamo, bijesni Manfredo? — uzviknula je ona, bacajući od sebe daleko crnu mačkicu na mokru tratinu. — Vi koji imate lice kao anđeo, a dušu kao ponor pakleni! Što hoćete od mene? Znadete dobro da mi je vaše društvo ugodno kao ovci urlik vuka!

— Oh, jadna ovčice! Siroto jagnješce! — sklopio je mladić ruke i sa puno žalosti izdigao obrve. — Lijem gorke suze nad vašom tužnom sudbinom! Oh, kako mi je teško, jer me se toliko bojite! Oh! . . .

— Prestanite sa poruglicama! Pasoglavče!

— Pun sam nježnosti i brižnosti zbog vaše strepnje, vaše nežnosti, vaše osjećajne dušice! . . .

— Medvjede! Zlobni gavrane!

— Vaša tankoćutnost je slavna na daleko!

— Ako ne prestanete — razderat ću vas noktima u tisuću komada!

— Spomenuo sam već vaše nokte! Sad bih rado govorio o vašem srcu tvrđem od zidina susjedgradskih. . .

— Manfredo meni je toga dosta! Kako se usuđujete da me neprestance proganjate svojim zlim riječima!

— A vi proganjate moju savjest svojim zlim djelima!

— Vi nemate savjesti!. . I, napokon, što se vas tiču moja djela?

— Isprva me zabavljaju, a potom tište dušu!

— Vi me kanite — popraviti? Pogledajte prije svega „brv u oku svojemu"!

Drozdovi su pjevali. Crna mačka je gledala iz trave sa mržnjom svoju mučiteljicu. Svojim zelenim očima gledala je njezine zelene.

Dora je više nije zamjećivala. Imala je novi predmet mučenja.

— Vi ste zli, jer ste nesretni, Manfredo, — rekla je sa onom sućuti koja vrijeđa i ubija. Doista, mladić se ponešto zgurio i nesigurno zatreptao očima.

— Vjerujete li da sam puno nesretniji od vas? — nakezio se podrugljivo odmah potom. — Netko mi je nekad negdje rekao da nesreća plemenita čovjeka čini boljim, a zlom čovjeku je ona pusti izgovor za njegove crne čine. . .

— Netko, nekad, negdje vam je rekao! — rugala se Doroteja. — Zašto ne velite — tko, kada, gdje?

— Vas to ne može zanimati, — odgovori on hladno, suho. — Rađe pogledajte kako su gradske kule zlatne od sunca. A zapravo su sive, ledene i ružne kao svaki glupi zid od kamena.

— Što vi tu pripovijedate? — raspali se djevojka. — Te kule su nas primile pod svoj krov kao goste, pa što hoćete još? Vi se uopće prema meni i svima nama u Susjedgradu vladate nedolično. To je nedostojno viteza!

— Moje vladanje liči na vašu domaćinsku gostoljubnu nježnost! — smijao se Manfred.

— Ove kule će vam se osvetiti, — reče Doroteja.

Drozdovi su se glasili u krošnjama. Sunce je još uvijek bilo visoko na nebu.

XII

A onda je došla noć.

Manfredo je ležao budan na svojoj postelji i snatrio o Doroteji. Gledao ju je tihu, dobru, srdačnu u ovom istom gradu na brijegu. Sjedi uz prozor sa šarenim oknima kroz koje se probija obojeno sunce. Ne drži u ruci mačku koju muči, ni mladoga gavrana kojem trga perje iz krila, nego lijepi vez od zlatnoga konca na crvenoj svili.

Sjedi Doroteja uz prozor tiha, nasmješena, nedužno kao dijete i veze za njega zlatni vez.

On dolazi na svojem konju puteljkom uz brijeg. Ne vidi kroz šareni prozor u kojem se otslikava sunce, ali zna da je iza njega dobra djevojka, njegova zaručnica Doroteja Arlandović od plemena Aka.

On, Manfredo, dolazi izdaleka i donosi joj darove. U nedjelju će se vjenčati u kapelici Susjedgrada i on će je odvesti u grad na višak brijega, na litici, pod samim nebom.

Doroteja zna svirati na lutnji. Samo jednom je čuo njezino sviranje i bio je presretan. Nije mogao prepoznati djevojku. Bilo je neopisivo promijenjena izgleda. Tragovi njezine zle ćudi nestali su posvema.

Crna kosa sjala joj je oko glave kao ljubičasta aureola. Zelene oči bile su čiste kao netaknuti smaragdi. Pune usne su joj se micale jedva osjetno, kao da tepa nečujnu molitvicu. Anđeo.

Samo jednom je svirala i samo jednom ju je vidjeo takovu.

Nešto kasnije gonila je bičem sluškinje kroz dugi hodnik prizemlja. Tukla ih je nemilice, a one su plakale, bježale i padale po kamenim pločama hodnika. Jauci su jezovito odjekivali pod visokim svodovima.

On, Manfred, je trčao za njom i htio joj oteti bič. To mu je uspjelo, ali je prije toga dobio i sam nekoliko ljutih udaraca po rukama i licu. Morao je platiti nečim kratkotrajnu pretstavu anđela.

Pa ipak je snatrio o anđelskom preobražaju Doroteje Susjedgradske.

Nenadano, iz dubine dođoše do njega krici. Pomislio je da sam više nije budan. Najdublji san najlakše zasjedne čovjeku na oči. Privuče se nečujno kao tat.

Sanja li bičevanje sluškinja dolje, u prizemnom hodniku? Čuje li odjeke njihovog krika pod svodovima?

Ponovo odjekuju krici. Ali to nisu ženski glasovi. To su jauci nekog muškarca dolje, duboko, ispod svodova, ispod prizemlja, pod zemljom...

Sjeo je na postelju. Bio je budan. Glasovi nisu prestajali. Čuje li ih samo on? Zar ih ne čuje cijeli dvor? Zašto nitko ne prolazi hodnicima, ne silazi u podzemlje kule da vidi tko to jauče prodornim kricima?

Nigdje nikoga. Dvor je pust kao grobnica u čijim temeljima doziva pomoć jedna jedina osamljena napuštena sablast.

Manfredu se naježi koža. Skočio je sa postelje, napipao kresivo i zapalio svijeću. Nabacio je žurno odijelo na sebe.

Uzeo je svijeću u ruke i zakoračio u mrzlu tminu hodnika.

XIII

Stepenice su se kovitlale u krug, kao vir u rijeci. Vukle su ga u dubinu i on se nije mogao oteti. Koraci u cipelama od tanke kože nisu se čuli. Svijeća u njegovoj ruci je davala crven plamen od kojeg su bježali pauci po stijenama.

Vir stepenica ga je gotovo bacio u tamno dno.

Tu su krici bili prodorni i jaki.

Tu su bila i niska prostorna vrata okovana željezom. Na hrastovini je bila pukotina. Trak svijetla, tanak kao strijela, prolio se napolje. Manfredo svojim okom ugasi taj trak. Gledao je unutra.

Uz drveni stub vezan je polugol mladić neuredne kose i brade. Manfredo se sjeti slike svetog Sebastijana u župnoj crkvi na Griču.

Gospodar Susjedgrada, Dorin otac, udarao je mladića bičem tako nesmiljeno, da mu je na mnogo mjesta pukla koža a iz rana curila krv u tankim mlazevima koji su se stapali i pokrili mu trbuh jezerom krvi.

Činilo se da je bičevani i inače izmučen i da neće izdržati dugo.

Manfredo bez oklijevanja otvori vrata.

— Mogli ste barem zaključati da vaša savjest ne dođe za vama, — reče iznenađenom gospodinu Arlandu. — U ovom dvoru je sve u znaku bića. I srdžba vaše kćeri i vaš gnjev i cijeli život...

Arlandove oči sijevnuše bijesno, mutnim sjajem čelika, ali proguta žuč i nasmiješi se slatkogorko.

— Dora mi reče da u zadnje vrijeme neprestance govorite o savjesti! Kanite li u fratre?

— Fratre? — Trgnuo se Manfredo, zagledan u lice mladog čovjeka i ne slušajući Arlandove riječi, — Je li ovaj mladić fratar?

— Ne, nije, — odgovori gospodin Arland ozbiljno. — On je ubojica. Ubio je naše junačke vojskovođe u boju na Medvešćaku... Trojicu...

— Svi smo ubojice u ratu, zar ne? — reče Manfredo sa nevinim izrazom i kao nešto začuđen nad vlastitim riječima.

Ali, Arland je znao da se njegov gost bezočno ruga. Kazao je:

— Ovo je ljubimac bana Lučenca. Mora otkriti nakane svojega gospodara. Hoću po svaku cijenu čuti ono što je za mene važno! Ja nisam zadnji među plemićima koji su Sigmundu otjerali srce u čizmu: Hoćete li, Manfredo, biti dionikom ove tajne? Doznat ćemo važne stvari i koristiti ih za pobjedu nad Sigmundom... Sin Karla Dračkog bit će naš novi kralj! On će nas bogato nadariti i uzvisiti u blizinu prijestola... Ali zato moramo šutjeti i čuvati tajne što ćemo ih doznati, — za sebe, samo za sebe! Onda nas drugi neće preteći! Jer ako doznamo planove Ladislava od Lučenca — stajat ćemo sa obje noge na pravom putu do pobjede. Mladiću moj, zar vam to nije dosta jasno?...

U njegovu glasu bilo je dubokog uzbuđenja, a i nekog čudnog prizvuka ulagivanja mladom gostu. Nije se bojao njega samo zbog nenadane provale u tamnicu u podzemlju kule. Bojao ga se uopće.

— Nastavit će se —

IZ KATOLIČKOG SVETA

Sao-Paolo. Nadbiskup i kardinal toq velikog brazilijanskog grada pokrenuo je akciju za religiozni preporod biskupije. Kako se grad brzo širi, potrebne su mu nove crkve. Trenutno grade se 72 crkve, a za 1960 predviđa se izgradnja 100 crkava.

Beirut. U libanskoj prestonici 4 januara 1959 bila je posvećena nova katedrala jermenskog obreda. Posvetu je obavio kardinal Agagianian u prisustvu pretsednika države generala Šehaba, siriskog patrijarha kardinala Tappouni-a, članova vlade i brojnog naroda. Papa Ivan XXIII poslao je tim povodom kardinalu Agagianianu posebnu poruku.

Nagrada. Japanski časopis Asagi je podelio godišnju nagradu od 1,2 miliona jena za socijalne zasluge francuskom misionaru Josipu Flaujac. Taj je misionar radio 50 godina za bolesnike i sirotinju. Prvo je bio bolnički kurat u bolnici za tuberkulozne. Onda je svojim sredstvima osnovao zavod za odgoj onih koji su ozdravili od tuberkuloze. Danas vodi 11 zavoda, bilo bolnica bilo sirotišta.

Viet-nam. Pretsednik republike Južnog Vietnama je potpisao zakon kojim se zabranjuje, mnogoženstvo i vrlo otežava razvod braka čak među neznabošcima. Svakako dobar znak narodnog zdravlja u toj zemlji.

Uspešan rad. U severoistočnom delu Konga, između Sudana, Ugande i Kenije leži planinski predeo Konga od 45 000 km² i pola miliona stanovnika, koji tvori ap. vikarijat Beni. Pre 30 godina francuski su asumpcionisti preuzeli tu pokrajinu. Našli su tamo tek 2—3000 kršćana. Za 30 godina misijskog rada broj se vernika popeo na 250 000 krštenih i 37 000 katehumena. Poslednje se godine krstilo 8 000 odraslih i 15 000 dece. Za njih se brinu 1 biskup, 65 svećenika, 25 braće pomoćnika i 116 časnih sestara. Vikarijat se ponosi sa 15 bogoslova, 91 sjemeništarcem, 1154 katehista, 954 nastavnika i 41 000 učenika. Samo na Uskrs se pričestilo 96 000 vernika, a kroz čitavu godinu podelilo se 3,12 miliona pričesti.

Dan gubavaca. U nedelju 25 januara slavio se dan gubavaca, kojih ima na svetu još uvek 12—15 miliona. Na taj se dan moramo pitati: zašto su oni bolesni od lepre, a ne ja. Ja imam stan, odelo, hranu, služi me zdravlje. — Šta sam već učinio za te nesretnike?

SAD ima ove godine, 3,25 miliona studenata na svim univerzitetima, 6% više nego prošle godine. Privatnim školama pogoduju dva nova zakona. Prema prvome federalna vlada stavlja privatnim i župskim školama, koje ne rade za zaradu, na raspolaganje kredit od 887 miliona dolara za vreme od 4 godine. Prema drugom zakonu iste su škole oslobođene od svih federalnih poreza.

Za mir. Anastaz Mikojan je na američkoj televiziji izjavio da je izgubio veru pre nego je čitao Karla Marksa, koji je samo potvrdio njegova vlastita razmišljanja. Na kraju televizijskog programa on je rekao neka se svi oni koji vjeruju u Boga mnogo mole da ne bi nikada više koji narod postao žrtvom rata.

Vietnam. Za svršetak lurdske godine u Saigonu se vršio Marijanski kongres od 16-18 februara pod pretsedništvom kardinala Agagianiana kao papinog legata. Program za kongres dao je već Papa Pijo XII u pismu, kojim je navestio lurdsku godinu. Taj je kongres istovremeno bio manifestacija 300 godišnjeg rada katoličke Crkve u Vietnamu. Proslava je uspela, naroda je bilo ogromno. Zaključila se Marijanskom procesijom kroz Saigon, u kojoj je učestvovalo do 130 000 vernika. Kardinal Agagianian se posle odvezao avionom na Formozu, da se pobliže upozna sa misijskim radom u toj zemlji Dalekog Istoka.

Francuska Akademija je poklonila Papi Ivanu XXIII zlatnu medalju za francuski jezik, slično kao ranije Papi Piju XII. Na njoj je utisnuta slika kardinala Rišelijeja. Tri člana Akademije dostavila su je papinskom nunciju u Parizu Msgr Marella.

Portugal. Portugalski biskupi su u zajedničkom pastirskom pismu tumačili da je poslanstvo Crkve duhovnog značaja, da Crkva ne obavezuje svoje vernike na neki sasvim konkretno određen politički, socijalni i kulturni pravac. Svaki je vernik sam odgovoran za svoju civilnu delatnost. Takvu aktivnost katolika valja dobro razlikovati od Katoličke Akcije, koja je kao pomoćna snaga hijerarhijskog apostolata podređena vodstvu hijerarhije.

Joze Mojica, nekadašnji slavni filmski glumac, već preko 20 godina poznat kao brat Jozé Francisco od Gaudalupe, pojavio se opet pred kamerom. U Limi daje se njegov autobiografski film »Ja grešnik«.

Indija. Trinaestorica uglednih rukovodilaca indijske levičarske stranke zahvalila se na članstvu te izrazila nameru da stupe u katoličku Crkvu. Među njima se nalazi Sreenivasan, koji je bio 10 godina šef propagandnog odeljenja svoje partije. On se dao već krstiti. Primio je ime Pavle, kako bi imenom već označio da njegovo obraćenje sliči obraćenju apostola Pavla.

1 januara 1959 pod kongregacijom za širenje vere, nalazile su se 702 crkvene teritorije, slične biskupijama. 1946 godine bilo ih je 556, 1951 godine 605, a 1956 godine 683.

Kumranski tekstovi neće prouzrokovati u teologiji nikakvu revoluciju, izjavio je Dr Friedrich Nötscher, bonski profesor Starog Zaveta. Kumranski rukopisi ne mogu ni u čemu poljuljati kršćansku nauku i verske istine. Oni najviše znače toliko što jasnije ocrtavaju religioznu pozadinu Novog Zaveta. Njihova vrednost leži u kulturnoj istoriji, a ne u teologiji. U tom smislu oni pretstavljaju izvor velike vrednosti. Tumačenje tekstova traži trezvenost mišljenja i odstupanje od fantastičkih kombinacija.

U Guatemali u Srednjoj Americi u februaru se održao nacionalni euharistički kongres. Njujorški kardinal Francis Spellman pretsedavao je kongresu kao Papin legat. Učesnika je bilo preko 100 000.

Firenca. Prošlog januara izbio je u Firenci oveći štrajk. Tamošnji pomoćni biskup Msgr Florit pomešao se među demonstrante i pošao s njima. Govorio je: »I ja sam sin rudara, poznajem vaše brige. Sada su vaši duhovi suviše razgrejani, vratite se kućama.« Njegova prisutnost je stišala za čas duhove. Nastala je pauza. Mladom radniku, koji se potužio da nema šta pružiti svojoj deci, biskup je pružio 20 000 lira rečima: »Uzmi. To nije milostinja. To je pomoć siromašnog biskupa siromašnom radniku.«

Milanski nadbiskup kardinal Montini je kazao da će biti budući ekumenski koncil događaj prvog reda. To će biti važan faktor mira, istine i pravde, važan činilac za danas i sutra. To će biti u 2000 godišnjoj istoriji Crkve najveći koncil. Kristova se Crkva skuplja oko zamenika Vrhovnog Pastira. Ona otvara vrata ljubazno očekujući raspršeno stado, koje će možda biti spremno na veliki odlučujući povratak.

Papa Jermenima. 1. februara Papa je primio u audijenciju Jermene, koji stanuju u Rimu. Predvodio ih je kardinal Agagianian. Papa je pohvalio njihovu veru i izrazio želju, da bi se jednom svi Jermeni sreli u očinskoj kući. Takav bi susret svakako bio izvorom radosti i blagoslova. Papa je istakao veru Jermena i njihovu ljubav prema nebeskoj Gospi te dodao da se možemo nadati da će se postići i dovršiti crkveno jedinstvo. Neka se niko ne čudi toj papinoj težnji, toliko prirodnoj, toliko gorućoj. Zar nemamo svi svaki dan pred sobom sliku Kri-

stovu koji neprestano moli za nas »Da bismo bili svi jedno«?

Sekretarom svetog zbora Papa je imenovao asesora konzistorijalne kongregacije Msgr Ferretto. Mesto sekretara svetog kardinalskog zbora bilo je više godina upražnjeno. Kada je papinski presto upražnjen, tada taj sekretar preuzme upravu državnog sekretarijata te ga vodi do izbora novog pape.

U budističkom hramu. Američki misionar p. Eduard Quinn doživeo je naročito iznenađenje. Petnaestgodišnja korejska devojka katoličke vere bila je na samrti. Njezini roditelji, po veri budisti, preneli su je u budistički hram, kako bi tamo pod zaštitom bogova umrla. Misionar je morao onde do nogu kipa Bude i u svetlu mnogih kandila podeliti sakramente za umiruće.

Kalendarske posebnosti i spomendani 1959. Ove su godine bile samo dve nedelje posle Bogojavljenja, a zato će biti 27 nedelja po Duhovima. Blagovest pada na veliku sredu, pa se liturgijski prenosi na 6 april. 4. avgusta biće 100 godina od smrti arškog župnika sv. Ivana Vianeja. 8 decembra navršiće se 90 godina od početka Vatikanskog sabora. 16 aprila je 80 godina od smrti svete Bernardice Subiru. 20 maja napuniće se 50 godina, kako je bio proglašen svetim bečki apostol Klemen Marija Dvoržak. 11 februara prošlo je 30 godina od potpisivanja Lateranskog ugovora između Italije i Svete Stolice.

U milanskoj biskupiji će se prilikom 100 godišnjice smrti arškog župnika graditi nova crkva koja će biti tom svecu posvećena. Papa je darovao za tu crkvu već 5 miliona lira.

Msgr Alberto Canestri, postulator u procesu za proglašenje pape Pija IX blaženim, bio je primljen kod Pape u audijenciju. To bi moglo značiti da taj proces dobro napreduje.

Nova Guineja je iza Grönlandije najveće ostrvo na svetu od 809 000 km², dok ima samo oko 1,5 miliona stanovnika. Zemlja sama je vrlo plodna, a stanovnici su na vrlo niskom stupnju kulture. Misije su počele u prošlom veku, prvo protestantske, onda katoličke. Na zapadnom delu ostrva bilo je za vreme drugog svetskog rata ubijeno preko pola katoličkih misionara, ostali su bili proterani ili bolešću onesposobljeni, tako da je ostalo jedva 5% misijskih radnika. Posle rata počelo se novim snagama. Računa se da je na holandskom delu Irijana dva puta više protestanata nego katolika. Na onom delu koji potpada pod Australiju rade američki misionari. Dva američka biskupa imaju svoje helikoptere, svoju radijsku stanicu. U tim misijama radi oveći broj laičkih misionara, koji su odličnl radnici: učitelji, lekari, bolničarke, zanatlije. Na Novoj Guineji je bila i baronica von Trapp, koja je na licu mesta proučila potrebe, a onda počela u SAD svojom školom za laičke misionare. Najviše misionara svećenika pripada Družbi Reči Božje.

Katoličke škole u Egiptu. U vezi velikih školskih zavoda sv. Obitelji u Kairu i Heliopolisu, koje vode oci isusovci, bilo je prošlih meseci raznih poteškoća. Sada su se prilike opet smirile te škole rade nesmetano. Jedino se izmenio direktor; to mesto sada zauzima jedan Egipćanin.

Grof Dalla Torre, direktor vatikanskog dnevnika, odlikovan je »zlatnom ružom«. To se odlikovanje obično daje suverenima i odličnim crkvama kao što je lurdska. Poslednji put bila je njom odlikovana katedrala u Goi.

Odjek. Papine reči da namerava sazvati ekumenski sabor pobudile su u svetu mnogo interesa, kako kod katolika tako i kod inoveraca. Većina pretstavnika pravoslavnih i protestantskih crkava je u načelu simpatično primila tu zamisao da se održe razgovori o zajedničkim pitanjima i savremenim potrebama kršćanstva, ali su gotovo svi odbili da priznaju Papu kao punopravnog juridičkog poglavara sveukupne Kristove Crkve.

Francuski biskupi. Povodom otpuštanja radnika iz nekih rudnika francuski biskupi su izdali pastirsko pismo u kome iznose mišljenje da se u teškim vremenima moraju najpre iscrpsti sva sredstva, a onda tek pribeći otpuštanju radnika. Prvo treba isplatiti radnika, onda deliti dividende. Radniku mora biti obezbeđena minimalna plata. Kapitalne investicije, modernizaciju i automatizaciju valja uvoditi u vreme konjunkture a nikako u vreme krize.

Kardinal Tisserant je posetio Abesiniju i Eritreju. U etiopskoj prestonici kardinal je posvetio kamen temeljac nove katoličke škole. Zemljište je poklonio car Haile Selasije. Škola će imati mesta za 600 učenika. Njome će upravljati američki redovnici.

Papa industrijalcima. Prilikom godišnjeg zasedanja saveza katoličkih industrijalaca učesnici tog kongresa su bili primljeni od Pape u audijenciju. Tom prilikom je Papa između ostalog rekao: Industrijalci, rukovodioci preduzeća i radnici ne smeju biti međusobni protivnici, nego saradnici na zajedničkom poslu. Preduslov za takvo međusobno sporazumevanje je iskren napor da se napetosti savladaju.

Sveta Rimska Rota je u prošloj godini izrekla 238 sudskih presuda, od kojih se 232 odnose na ženidbene stvari. U 119 bračnih parnica sud je presudio nevaljanost braka. 106 procesa vodilo se besplatno.

Francuska pošta je izdala povodom 100 godišnjice rođenja p. Šarla de Fuko-a poštanske spomen marke od 50 fr. P. de Fuko je osnovao kongregaciju »Male Isusove braće« koja broji danas 220 članova te radi u 25 zemalja.

Pristanišni radnik-svećenik. U Hamburgu se obavila retka svečanost. Nemački biskup je posvetio francuskog redovnika i pristaniškog radnika Gerarda Pelletiera za svećenika. Toj je svečanosti prisustvovalo 30 svećenika, a Francusku je zastupao generalni konzul Žan Fernan Loran. Mladomisnik je svršio 12 semestara filozofije i teologije. Novicijat je izdržao negde duboko u Alžiru, a posle toga je služio kao vodič u Sahari. Poslednje vreme je živeo od svog ručnog rada kao mašinski bravar na brodogradnji i konačno kao pristanišni radnik.

Liturgijski propisi. Obzirom na poslednju liturgijsku instrukciju od prošlog septembra mnoge bi se stvari morale promeniti. Za Nemačku međutim su potvrđeni privilegiji koji su joj bili dati 1943 i 1955 godine, a prema kojima je prepušteno nemačkom episkopatu, da po svome nahođenju određuje oblik i stepen saradnje vernika na sv. misi.

Katolički glumac odlikovan. Među osobama, koje je engleska kraljica za novu godinu 1959 odlikovala, nalazi se i znameniti engleski filmski glumac Alec Guiness, koji je pre tri godine stupio u katoličku Crkvu. Svetsku je slavu postigao filmom »Most na Kvaju«. Odlikovanjem »Najt Bečele« postao je plemić. Njegova žena, ranije glumica, Merula Salaman živi sasvim povučeno. Njihov sin Metju ima 18 godina te je još pre očevog obraćenja stupio u katoličku Crkvu.

Austrija. U benediktinskoj opatiji Lambach otkrivene su najstarije freske Austrije. Istoričari umetnosti smatraju da one potiču iz 11 veka. Slike pretstavljaju prizore iz Isusovog javnog života. Oko 300 godina one su bile pod malterom.

Duhovne vežbe za kubanske zatvorenike. U tvrđavi La Cabana gde se nalazi 400 zatvorenika koji su optuženi da su pod Batistovim režimom počinili teška nedela, održavale su se 4 dana duhovne vežbe. Jedna trećina zatvorenika je primila svete sakramente, a šestorica njih je primila sveto krštenje. U drugom zatvoru El Principe, u kome se čuvaju samo teški prestupnici, duhovna je obnova trajala samo jedan dan. Duhovnu obnovu na jednom i drugom mestu vodili su lazaristi.

Belgija. Učestali razvodi braka uznemirujuća je pojava u Belgiji. Sve više ima takvih brakova gde se bračni drugovi sporazumno razilaze, ili jedan bračni drug jednostavno ostavi drugoga, i bez sudske rasprave. Katolici sloga organizuju agitaciju protiv tih pojava putem plakata, predavanja, u kojima se naročito naglašava sudbina dece rastavljenih supružnika.

Kardinal Višinski je dobio tri pomoćna biskupa, dva za biskupiju Gnezno i jednoga za Varšavu. To su: kanonik Ivan Černak i prof. Dr Većeslav Wicisk za Gnezno, a kanonik Dr Juraj Wozelewski za Varšavu.

Nemačka. U posleratnim godinama povratilo se u katoličku Crkvu i u protestantsku zajednicu oko jedan milion Nemaca, koji su pod nacizmom otpali. Na svaku konfesiju otpada podjednak broj povratnika.

Hongkong. U tom velikom svetskom pristaništu američki je isusovac p. Dwyer duša apostolata mora. Svaki dan poseti do osam lađa i svakodnevno služi svetu misu na palubi kakvog broda.

Misijska statistika Vietnama. U severnom Vietnamu živi oko 13 miliona stanovnika, od kojih 600 000 katolika, koji su podeljeni na 10 vikarijata. Četiri vikarijata vodi domorodni kler, 4 dominikanci, a 2 članovi stranih pariških misija. Severni Vietnam raspolaže sa 500 domaćih i 100 stranih misionara. Južni Vietnam ima oko 11 miliona stanovnika, od toga 1,1 milion katolika. Podeljeni su na 7 vikarijata, od kojih 4 upravljaju domaći biskupi. Broj svećenika u južnom Vietnamu se penje na 1264, od kojih su samo 163 stranca, od toga 127 Francuza i 22 Kanađanina. Sem toga radi na jugu 180 školske braće, 450 braće pomoćnika i 3 250 redovnica. Za svećenike se odgaja 240 seminaraca.

Indija. Siromalabarska jakobitska crkva u Južnoj Indiji koja broji 800 000 vernika te je bila 50 godina podeljena na dva dela, prošlog se decembra ujedinila. Jedinstvo se postiglo na taj način, da je sirski jakobitski patrijarh dao više manje potpunu nezavisnost toj indijskoj crkvi. U 16 veku Jakobiti su bili ujedinjeni s Rimom, ali su se nažalost 1653 godine odvojili. Od tih Jakobita se nekih 100 000 poslednjih 30 godina ponovo sjedinilo s Rimom.

Život moguć i na drugim zvezdama. Direktor papinske opservatorije p. O'Connel je izjavio u jednom članku, da je potpuno moguće da bi ljudska bića živela i na drugim zvezdama. Zemlja ostaje doduše jedina planeta našeg sunčanog sistema koja pruža životne uslove za čoveka, piše poznati zvezdoslovac. Takva utvrđena činjenica ne bi smela čoveka voditi k oholom praveličavanju. Moguće je naime da postoje u vasioni na milione zvezda sa planetnim porodicama sličnim našoj te da je na nekim od njih život, sličan ovome na našem sunčanom sistemu.

Papa o propovedima. Prema rečima svetog Oca najvažnije za dobru propoved jeste da bude razborita, jednostavna te da budi ljubav prema bližnjemu. U katoličkoj se Crkvi, nastavlja Papa, mnogo propoveda, ali možda zbog nesvesnog pomanjkanja plana često najvažnija poglavlja kršćanske nauke ostanu zanemarena. Narod traži od propovednika izdašan kruh istine. Papa je doslovno produžio: »Nemojmo davati vernicima malo korisne pričice koje nemaju nikakav jači uticaj na duhovni život.«

Papinski godišnjak za 1959 godinu je bio izručen svetom Ocu 10 februara o.g. Iz njega se razabire da ima katolička Crkva sada 74 kardinala, 10 rezidencijalnih i 5 titularnih patrijarha, 316 rezidencijalnih metropolita, 42 rezidencijalna nadbiskupa, 1283 rezidencijalna biskupa i 882 titularna nadbiskupa i biskupa.

Papa na pepelnicu. 11. februara Papa je iz svoje radne sobe preko radia pozvao svet da se moli za mir. Iako katkada izgleda da je svet udaren samoubilačkom manijom, ipak želi mir po svaku cenu i ne prestaje ga zazivati. Papa je spomenuo pepelenje, obred koji nas poziva k poniznosti i na pokoru. Masabjelska pećina sa svojim ukazanjima ima tesnu vezu sa pokorom. O lateranskom ugovoru, čija 30 godišnjica je pala na isti dan, Papa je naglasio da se je tim krupnim događajem Bog vratio u Italiju, a Italija Bogu.

Francuska ima poseban viši institut za katehizaciju. Njegov je cilj spremati biskupijske referente za katehizaciju kao i ostale pretstavnike raznih muških i ženskih redovničkih kongregacija. U tom se institutu poučava teoretska strana katehizacije, a drže se i praktične vežbe.

Institut je dalje nadležan za psihološka, pastoralna i druga istraživanja, koja se odnose na katehizaciju. Trenutno taj institut broji 100 diplomiranih slušatelja, od toga 45 dijecezanskih svećenika, 11 redovničkih, 9 braće laika, 19 redovnica i 16 laika, iz 11 naroda i 12 redovničkih kongregacija. Najviše redovničkih slušatelja dolazi iz Pariza i okoline. Predavanja nisu isključivo samo za redovne slušatelje.

Ekumenski savet crkava u kome je učlanjena 171 protestantska, anglikanska i pravoslavna crkva te 53 starokatoličke crkve, raspravljao je na poslednjem sastanku svog izvršnog odbora pitanje učešća na ekumenskom crkvenom saboru koji je nagovestio Papa Ivan XXIII. Odlučeno je da se ne zauzme nikakav stav, dok ne budu tačnije poznati uslovi rada i savetovanja na tom saboru.

Državna pomoć katoličkim školama. Tri engleska biskupa su 2. februara o.g. posetila britanskog ministra prosvete te raspravljala s njime o povišenju državne pomoći katoličkim školama od 50% na 75% za izdržavanje škola. Katolički engleski biskupi se isto tako zalažu da se državni prilog za izgradnju novih škola povisi na 75%. Postoji nada da će prema novom petogodišnjem planu za podizanje novih škola biti priključen i doprinos katoličkim školama.

Obraćenik. Jošuo Blum bio je oficir u izraelskoj vojničkoj policiji te se pročuo kad je 1948 godine vodio istragu povodom ubistva grofa Bernadotte, koji je bio pretsednik komisije za primirje u Palestini od strane UNO. Pretsednika Bernadotte ubio je neki izraelski fanatik. Taj je oficir skinuo oficirsku uniformu te obukao redovničko odelo. Stupio je naime u katoličku Crkvu i zamolio za prijem u samostan na Sijonu.

U Belgiji izlazi 45 dnevnih novina, i to 29 na francuskom i 16 na flamanskom jeziku. Ideološki su podeljeni: 23 katoličke sa preko jedan milion tiraža, 9 liberalnih sa preko pola miliona i 8 socijalističkih od 360 000 tiraža, dok je 5 časopisa bez naročitog ideološkog pravca od 510 000 tiraža.

Francuska. Pretsednik vlade Mišel Debre je izjavio da će vlada na idućem zasedanju parlamenta predložiti zakonski predlog da se pruži veća državna pomoć privatnim školama. Protivnici tih škola već su uložili protest kod generala De Gola protiv bilo kakve pomoći katoličkim školama i tražili da se one nacionalizuju.

Katolički član pretstavničkog doma za Njujork Viktor Anfuso je izjavio da je predložio američkom kongresu posebnu rezoluciju da SAD uspostave diplomatske odnose sa Svetom Stolicom. Svoj je predlog potkrepio tvrdnjom da bi takve diplomatske veze služile stvari mira i olakšavale međusobno razumevanje. Poznato je da se u SAD velikim delom javno mišljenje protivi takvom koraku.

Indonezija. Kako u većini misijskih zemalja tako i u toj zemlji nedostaje još domorodnog svećenstva. Svećenički podmladak prva je briga tamošnjih biskupa. Prema postojećoj naredbi strani misionari moraju imati na svom stanu pričvršćenu ploču sa zastavom one zemlje iz koje su došli. — Na Floresu, gde je gotovo polovina stanovništva katoličke vere, zabranjena su dva katolička časopisa.

Argentina. Državni pretsednik Arturo Frondisi je potpisao zakon kojim se katoličkim univerzitetima daje potpuna autonomija. Time je zaključena dugotrajna borba za jednakopravnost katoličkih univerziteta. Prema novom zakonu katolički univerziteti su ovlašteni podeljivati akademske diplome svih struka koje će biti punovažne i za državno područje.

Produbiti liturgijski pokret. U govoru studentima latinsko američkog i brazilijanskog zavoda u Rimu, Papa je govorio o liturgijskom pokretu. Između ostalog Papa je rekao da je taj pokret znak životne snage Crkve. Mladost želi istaći nešto što se protivi starome. Treba se čuvati preterivanja koje bi dovelo u opasnost temeljne klasične linije rimskog brevijara i drugih liturgijskih knjiga. Svećenik mora sam dobro proučiti liturgiju i uživeti se u nju, kako bi mogao produbiti u vernicima želju za liturgijom. Baš u velikim gradovima primećuje se, kako vernici površno prisustvuju svetoj misi. Prisutni jesu, ali vrlo malo znadu što se događa na oltaru. Važan svećenikov zadatak jest da protumači vernicima tu tajnu, kako bi kršćanski narod mogao učestvovati u kraljevskom svećeništvu na koje je pozvan.

Papa Ivan XXIII je odlučio da se u velikoj sedmici drže sveti obredi u sikstinskoj kapeli. Ovim obredima imaju pristup kurijalni kardinali, prelati papinskog dvora i diplomatski pretstavnici.

S. Genoveva Svetog Obraza umrla je 25 februara 1959. To je bila Celina Martin, rođena sestra sv. Terezije Maloga Isusa. Umrla je u starosti 90 godina. Rodila se 26 aprila 1869. Bila je pretposlednje dete u porodici. Nakon majčine smrti 1877 preselila se s ocem u Lizje, gde se školovala kod benediktinki Naše Gospe od Pre. Ocu je posluživala sve do njegove smrti, posle je otišla u karmelićanski samostan gde je 24 februara 1896 položila prve zavete.

Veliko otkriće. Francuski arheolog Klod Šefer je pronašao u Ras Šamra u Libanu veliku biblioteku i u njoj preko 3000 godina star rečnik. Radi se o rečniku sumerskog, babilonskog, huritskog i ugaritskog jezika. U drugoj biblioteci isti je arheolog pronašao prepisku između egipatskog faraona, kiparskog i hetitskog kralja. Ta će otkrića prilično promeniti dosadašnje mišljenje o kanaanskoj kulturi. Ras Šamra, nekadašnji Ugarit, je najvažnije arheološko središte, odakle su se širile razne kulture. Prva azbuka bila je poznata tamo. Stanovnici Ugarita su znali pisati i čitati. U njihovim se školama učilo sedam jezika. Dolazili su iz Egipta, Kipra i Krita ljudi, koji su učestvovali u tamošnjem kulturnom životu.

O pitanju venčanja perzijskog šaha sa katoličkom princezom Marijom Gabrijelom Savojskom se mnogo nagađalo. Sa katoličkog stanovišta takva veza ne dolazi u obzir, pošto iranski prestolonaslednik prema Ustavu mora biti musliman. Kada se katolička stranka venča sa nekatoličkom u katoličkoj Crkvi traži se ugovor da budu sva deca katolički krštena i odgojena, a mora postojati i moralna sigurnost da će se ugovora i držati.

Radio Vatikan je počeo 16 februara o.g. sa prenosima za Japan na japanskom jeziku. Najpre se prenosila Papina poruka na latinskom jeziku. Papa je u njoj izrazio radost da može govoriti japanskim katolicima: biskupima, svećenicima, redovnicima i vernom narodu. Svima je poželeo obilje Božjeg blagoslova u njihovom radu. U poruci je nadalje naglasio divne osobine japanskog naroda: njihovu hrabrost, staru kulturu, umetnost, izdržljivost te ih sve preporučio Majci Božjoj da im posreduje svetlo vere te bi tako primili Kristovo evanđelje.

Kanizijevo Delo. U Beču radi posebna dobrotvorna organizacija, koja pomaže školovanje svećeničkih kandidata. Godine 1957 Beč je prikupio 1,3 miliona šilinga. S tim novcem su pomagali 1347 semeništaraca i 702 đaka. Posebnu brigu posvećuje to Delo seminaru za kasna zvanja u Hornu.

Po veri članovi američkog kongresa su ovako podeljeni: katolici 103, metodisti 99, prezbiterijanci 67, baptisti 64, episkopalijanci 63, mojsijevci 13. Katolici su po broju prvi. Oni se dele ovako: 91 je član pretstavničkog doma, a 12 senatora. Po stranačkoj pripadnosti 88 je demokrata, a 15 republikanaca.

Italijansko središte za proučavanje helikoptera za javne službe poklonilo je Papi jedan helikopter američke izrade. Aparat je poleteo sa rimskog uzletišta i spustio se na vatikanskom dvorištu sv. Damaza gde ga je Papa lično blagoslovio i ogledao.

S. Paskvalina opet u Rimu. 65 godišnja č.s., koja je bila gotovo 40 godina domaćica kod Pape Pija XII te sada provela nekoliko meseci u samostanu u Švajcarskoj, dobila je od Pape Ivana XXIII poziv da se vrati u Vatikan na novu dužnost. Njen će zadatak biti da deli siromasima odelo, novac, životne namirnice, što ih Papa prima u te nakane. S. Paskvalina je već primila u Vatikanu posebnu dvoranu, koja će služiti kao magacin za robu.

580 devojaka i mladića prijavilo se p. Ivanu Leppichu tokom 18 meseci da su pripravni provesti po 4 godine kao misijski radnici. Petnaest od njih izjavilo je da žele stupiti u misijske kongregacije kao postulanti. Za širu misijsku saradnju prijavilo se 12 000 ljudi i žena, koje su potakle Lepihove propovedi.

Jordanski kralj Husein je posetio katoličku školu u Amamu, kojom upravljaju franjevci Svete Zemlje. Time je nastavljena tradicija njegova oca Abdulaha, koji ju je posetio 1954 godine. Poznato je da je hašemidska dinastija kroz stoleća štitila i pomagala franjevce koji su čuvari katoličkih postaja u Svetoj Zemlji.

U Singapuru živi oko 1,2 miliona stanovnika, od kojih 45 000 katolika. Za njih se gradi 10 novih crkava od kojih će svaka imati po 1000 sedišta.

U Bavarskoj rade 152 samostanske škole. One imaju 34 082 učenika i učenica.

U Torinu će se ove godine od 19 jula do 20 septembra izlagati takozvano »Turinsko platno«, za koje se obično drži da je u nju bilo povijeno mrtvo Kristovo telo.

Prema oltaru. Pokret »Za bolji svet« koji vodi p. Lombardi, počeo je molitvenom akcijom za proglašenje pokojnog pape Pija XII blaženim. Već je sastavljena posebna molitva, koju je odobrio generalni vikar za Vatikan Msgr Van Lierde. U Rimu kolaju vesti o 8 izvanrednih uslišanja na zagovor pape Pija XII.

Ocena ilustracija. U Innsbrucku u Austriji je posebna komisija pregledala 12 ilustrovanih i zabavnih novina, koje su izašle tokom jedne nedelje. Utvrdila je sledeće: od 217 članaka 62 su sumnjiva, od 575 slika 201 je sumnjiva, od 581 oglasa 59 je sumnjivih... U njima ima 51 izveštaj o ubistvima, od toga 13 u slikama; 37 o nasilju, od toga 11 u slikama, 39 o drugim zločinima, od toga 8 u slikama. Uz to te su novine donele vesti o 47 neverstava i o drugim bračnim skandalima, 112 seksualnih podsticaja, 37 sumnjivih oglasa, 105 slika i članaka posvećenih razim starovima.

Živa — Mrtva. U Dublinu u Irskoj je pre kratkog vremena umrla redovnica, koju su kao 17 godišnju devojku već metnuli u mrtvački sanduk, misleći da je mrtva, umrla od tifusa. Tek na molbu njene sestre sanduk su još jednom otvorili i primetili da devojka ima otvorene oči. Niko nije mislio da će ta devojka poživeti još 83 godine. Umrla je u starosti od 99 godina.

Školski drug pape Ivana XXIII Ljudevit Pellegrino je peške došao iz Bergama u Rim, iako mu je bilo 80 godina. Želeo je naime da vidi svog školskog druga, s kojim je nekada zajedno pohađao osnovnu školu. Kad se vraćao iz Rima kući, on je na putu umro.

Verska statistika o Nemačkoj. U Zapadnoj Nemačkoj stanovništvo je po veri 51% protestantsko, a 45% katoličko. U Istočnoj Nemačkoj ima 82% protestanata i samo 11% katolika. U celoj Nemačkoj protestanti pretstavljaju 60% stanovništva, katolici 35%, dok 5% otpada na one koji ne pripadaju nijednoj konfesiji.

Papa američkoj omladini. Kao što je Papa Pijo XII svake godine u početku korizme govorio učenicima katoličkih škola u SAD, tako je i sadašnji sveti Otac uputio posebnu poslanicu američkoj omladini. Poslanicu je preko svih američkih radiostanica pročitao nadbiskup iz Cincinatija Msgr Karl Alter. Papa se poziva na plemenitost američkih katoličkih učenika, da će molitvom i prikupljanjem materijalne pomoći pokazati svoju bratsku kršćansku ljubav prema svojim vršnjacima širom sveta, koji su u siromaštvu i potrebi.

Rim. Za 4 meseca sadašnji Papa Ivan XXIII gotovo je toliko puta ostavio Vatikan, koliko Pijo za sve vreme svoga vladanja. U korizmi je Papa pešačio u stacionskim procesijama po Rimu. U svetom tednu na cvetnu nedelju Papa je posetio crkvu sv. Pavla, na veliki četvrtak

lateransku baziliku, na veliki petak sv. Križ Jeruzalemski, a na Uskrs je pontificirao u sv. Petru.

U Francuskoj se nalazi velik broj iseljenika iz svih delova sveta. Tako su za njih organizovane 94 dušobrižničke misije latinskog obreda za: Nemce, Belgijance, Italijane, Španjolce, Poljake, Madžare, Albance, Engleze, Kineze, Korejce, Hrvate, Slovence... Isto tako postoje župe za katolike istočnih obreda: 8 jermenskih, 14 ukrajinskih, 4 maronitske, 3 ruske, 3 grčkohelenske, 3 grčko-melkitske, 3 rumunske, kao još i za Kaldejce, Beloruse, Georgijce i Sirce.

Sofija. Bugarski patrijarh Kiril je pozdravio poslanicu Pape Ivana XXIII i carigradskog patrijarha Atenagora I. Patrijarh Kiril je izjavio da se raduje takvim miroljubivim poslanicama toliko više, pošto dolaze od svetih središta kao što su Rim i Carigrad.

Papa Ivan XXIII je primio u audijenciju tibetanskog lamu Čimeg Rigdzin koji stoluje u Kalkuti. Lama je bio odeven u odelo budističkog bonca, a pratila su ga tri indijska bogoslova, koji uče u Rimu.

Štajlski misionari su nekada imali u Kini pet provincija. Zbog promenjenih prilika one su sada preuređene te sačinjavaju jednu kinesku provinciju. U Kini radi danas 26 članova Družbe Reči Božje, i to: jedan nemački i 15 kineskih svećenika te 10 kineskih laika pomoćnika. K toj se provinciji ubrajaju misionari koji rade u Hongkongu i na Tajvanu.

Japan. Trećina svih japanskih katolika živi u biskupiji Nagasaki. Od 1434 svećenika koji rade u Japanu, samo je 257 svetovnih, ostali su svi redovnici. Najjače su zastupani franjevci sa 173 člana i isusovci sa 142 člana. Broj domaćih svećenika iznosi 332.

Rim je imao 1930 godine 64 župe. Tada je bilo osnovano Papinsko delo za očuvanje vere. 2. marta 1939 godine Rim je imao već 98 župa. Za 12 godina do 1951 njihov se broj povećao na 124. Šest godina docnije bilo ih je već oko 200. Danas je na krajnjoj periferiji Rima još 100 kapelica a i na sportskim stadionima opremljena je 31 kapela za sportsku omladinu.

U Bombaju je kardinal Grejšez blagoslovio novu kliniku za gubavce, koja je bila podignuta pomoću američkih katolika. Sestre kanosijanke od ljubavi vode novu kliniku. Prisutni su bili pretstavnici šest ambulanata za gubavce iz obližnjih mesta. Kardinal je priložio 1000 dolara za izdržavanje prvih bolesnika.

Panama. Krajem februara o.g. prolazio je na obali reke Deivid Panama Msgr Méndez. Iznenada je primetio kako struja reke nosi od obale neku decu. Odmah se svukao, bacio se u reku za decom. Uspeo je spasti svu petoricu. Najstariji 11 godišnji dečak bio je već u besvesti, a ostala deca bila su iscrpljena te sama ne bi mogla više plivati do obale.

Engleska. U britanskom parlamentu ima između 630 samo 22 katolička narodna poslanika, dakle samo 3%, dok je katoličkog pučanstva u zemlji 10%. U gornjem domu lordova katolici imaju 46 perova, od kojih većina pripada starim katoličkim porodicama engleskog plemstva, a nekolicina njih su istaknuti obraćenici. U kabinetu vlade Makmilana samo je jedan katolik, i to lord Perth, državni ministar za kolonije.

Šest najznamenitijih arheoloških mesta sadašnjice: 1) Vatikanske katakombe, gde su otkrili malu građevinu koju drže najverovatnijim Petrovim grobom. 2) Ruševine esenskog samostana Kirbet Kumran kraj Mrtvog mora, gde su otkrili najstarije biblijske rukopise. 3) Ruševine tvrđave Antonija, gde su otkrili popločeno dvorište (litostrotos) po kojem je hodao Isus, gde je bio i bičevan i trnjem okrunjen. 4) samostan sv. Katarine na Sinaju, čiju biblioteku su filmovali na mikrofilm te je tako spasli od uništenja. 5) Ruševine kršćanske crkve Aghtamar u Jermeniji gde su utvrdili susret kršćanske umetnosti s arapskim uticajima. 6) Ruševine najstarijih crkava u pećinama Kapadocije u Maloj Aziji, koje nas vode počecima kršćanske umetnosti.

Svećeničko odelo: Italijanski biskupi su dobili od koncilske kongregacije povlasticu da mogu dozvoliti pojedinačno svojim svećenicima da nose duqačke crne kapute mesto sutane. Ali kada svećenici obavljaju svoju službu bilo u kancelariji, u crkvi ili u školi, moraju nositi talar. Za mlađe svećenike, koji su često već motorizovani, spomenuta dozvola vrlo će dobro doći.

Kanonizacije i beatifikacije. 12 aprila obaviće se kanonizacija italijanskog kapucina Karla de Sezze i Španjolke Joaquine de Vedruna, osnivačice karmeličanki od Ljubavi. — 26 aprila će se proglasiti blaženom d' Elena Guerra, osnivačica oblatinki od Duha Svetoga. — 3 maja biće proglašena blaženom Majka d' Youville, osnivačica sestara od Ljubavi u Montrealu. — Delatnost »sivih sestara«, kako se njene duhovne kćeri nazivaju proteže se na obadve Amerike, Afriku i Aziju. Kongregacija broji 7000 redovnica, podeljenih na 325 kuća, bolnica i škola. Imenovana Majka Juvil rodila se u Kanadi 1701, kao devojka se udala za Franju Juvila, kome je poklonila 6 dece, od kojih su postala dva svećenika. Kao udovica osnovala je kongregaciju »sivih sestara« 1738 godine. Umrla je 23 decembra 1771. Rimski proces je počeo već 1890 godine.

Rim. Papa je imenovao posebnu komisiju da pripravi i vodi rimsku sinodu. Komisija se sastala 25 februara u papinoj privatnoj biblioteci gde im je Papa uputio smernice i poželeo uspeh u radu. — Kardinal Micara je s tim u vezi odredio posebne molitve i pobožnosti za uspeh sinode. Vernici Rima su pozvani da prinose duhovne žrtve i molitve a napose 40 satno klanjanje za uspeh rimske sinode.

Obraćenik. U Tananarive na Madagaskaru krajem lurdske godine primio je sveto krštenje kineski general Gaston Wang zajedno sa svojom suprugom. Taj je bračni par istovremeno sklopio i crkveni brak te primio prvu svetu pričest. Generalu je 71 godina. Po srcu je bio već više godina katolik, ali za odlučni korak čekao je sve do svršetka Marijanske godine.

Jedna njegova kćerka živi kao redovnica u Belgiji, a druga je studentica u Kanadi.

Argentinski biskupi su izdali posebno pismo u kome raspravljaju o socijalnom pitanju pod versko moralnim vidikom. U rešavanju tih pitanja moralni zakoni moraju se poštivati. Ekonomski slabije slojeve valja podupreti i zaštititi od ekonomski jačih, kao što su obično industrijalci i trgovci. Na kraju biskupi pozivaju sve staleže na skladnu saradnju, jer je jedino tako moguće uspešno rešavati socijalnu krizu.

Središte za nacionalnu veronaučnu obuku u Parizu je organizovalo poseban zbor na kome je učestvovalo oko 600 kateheta, svećenika, redovnica i laičkih saradnika. Usvojena je bila rezolucija od četiri tačke. Naročito je naglašena istina da su roditelji prvi katehete. Bez saradnje s te strane katiheti neće uspeti mnogo. Stoga mora biti usmerena akcija da se roditelji aktiviziraju, ispravno shvaćaju svoju odgojnu dužnost i ulogu koju ima u životu svakog čoveka religija: da živi nadprirodnim životom koje se posle smrti nastavlja na nebesima. Katolička Akcija i slične grupacije moraju raditi u tom pravcu.

UREDNIKOVA POŠTA

P. S. Odgovor. Sablažnjavate se u vezi s evanđeljem 8 nedelje po Duhovima (Lk 16, 1—9) što gospodar u priči hvali nepravednog upravitelja, a Isus da nam ga stavlja za uzor. Ovde treba dobro paziti šta ko hvali, šta ko preporučuje. Gospodar u priči hvali samo razboritost upravitelja u brizi za svoju budućnost, a ne njegov nemoralni nepravedni postupak. Isus Krist s tom pričom naglašava da su svetski ljudi lukaviji i revnosniji u brizi za zemaljska dobra, nego li kršćani za spas svoje duše. Deca Božja neka jednako revnuju za večna dobra time da znadu razborito upotrebljavati zemaljska dobra, naročito da čine dela kršćanskog milosrđa. Izraz „nepravedno" bogatstvo valja ispravno razumeti. bogatstvo naime vrlo lako zavede čoveka da čini nepravdu.

M. I. Pitanje: Kako se objašnjava činjenica da se neko i pre telesne smrti, iako još nije u pravom raju, štuje kao svetac, na pr. sv. Ilija, starozavetni prorok? Odgovor: Propisi o proglašivanju blaženih i svetih imaju svoju istoriju. U početku kršćanstva se nije znalo za duge i spore procese. Dalje znamo da je Isus Krist proglasio Ivana Krstitelja još za života svecem — najvećim čovekom starog zaveta. Sv. Ilija spada među najveće proroke starog zaveta, odmah iza Mojsija. Bio je veliki revnitelj i borac za slavu Božju. Kako se slave drugi proroci kao sveci, sasvim je razumljivo, da se slavi i prorok Ilija. Nije sasvim jasno kako treba tumačiti Ilijin odlazak u vatrenim kolima na nebo, isto tako nisu svi teolozi jednoglasni da će se baš on u smrtnom telu pojaviti pred sudnji dan i posvedočiti za Krista mučeničkom smrti. Crkva se o tumačenju tih stvari nije izjasnila. Bez obzira dakle na sve to, prorok Ilija je Božji ugodnik, naš zagovornik pred Bogom i mi mu se punim pravom utičemo kao svecu.

2. Pitanje: Biblija govori da je Bog stvorio Evu iz Adamova rebra. Da li treba taj tekst doslovce shvatiti? Odgovor: Prvih 11 glava Postanka valja uzeti za istorijska. No, to opisivanje je pučko, slikovito, u duhu orientalnih jezika, prilagođeno shvaćanju i kulturi naroda kome su bila prvo namenjena. Izraz „selá" može označavati ne samo rebro, nego i bok, krv, životnu snagu. Ne znamo tačno kako je Bog Evu stvorio. ali svakako ju je stvorio u zavisnosti od Adamova tela, tako da je Adam opravdano mogao reći: „To je kost od moje kosti. to je meso od moga mesa". Medutim treba isključiti iz tog stvaranja što je nedostojno Boga, da bi Adama na ma koji način ozledio.

J. S. Pitanje: Kako je mogao Ivan XII postati Papom, ako nije imao ni 20 godina? Odgovor: Ne smemo sada važeće zakone i propise u Crkvi jednostavno prebaciti za hiljadu godina unatrag. 955 godine bio je izabran mladi rimski princ Oktavijan za papu. Njegov otac Alberich, koji je nosio naziv knez i senator svih Rimljana, držao je u svojim rukama svu političku vlast u Rimu. Pape su bili mnogo od njega ovisni. Pre smrti Alberich je tražio od rimskih velikaša zakletvu da će pomoći njegovom sinu da bude izabran posle smrti pape Agapeta II za papu. To se i desilo. Tada još nisu bile tačno određene studije za primanje svećeničkog reda niti starosti koju mora kandidat imati.

OST. Odgovor: Tačno je da na Maslinskom brdu na mestu nekadašnje kršćanske kapelice, gde danas stoji muslimanska bogomolja, pokazuju otiske Isusovih nogu, kada je Isus uzašao na nebesa. Sv. Jeronim piše da je video te tragove te im iskazao počast. — Crkva sama ništa ne uči u pogledu verodostojnosti tih otisaka. Stvar ne spada u predmet katoličkog verovanja.

I. P. Odgovor: Neke Sienkijevićeve romane možete nabaviti po našim knjižarama jer su izašli već posle rata. — Kartuzija Pleterje još uvek postoji, taj samostan nije bio zatvoren.

F. K. Odgovor: O pitanju pobačaja i kontracepcije jugoslovenski episkopat je izdao vrlo lepu korizmenu poslanicu, koja je bila pročitana po svim župama. Držim da ćete u njoj naći jasan odgovor na pitanja koja vas muče. Potražite svoga župnika i zamolite ga da vam je pokaže.

J. M. Pitanje: Da li su novopronađeni rukopisi u području Mrtvoga mora uneli kakve promene u tekst kanonskih Knjiga te u razumevanje njihova sadržaja? Odgovor: Rukopisi nađeni kod Mrtvog mora sadržavaju jedan potpuni tekst proroka Izaije, jedan nepotpuni tekst istog proroka (Od 66 poglavlja nedostaje samo

9) te na tisuće kratkih odlomaka gotovo svih starozavetnih knjiga. Svi su ti rukopisi gotovo tisuću godina stariji od hebrejskih rukopisa, koje smo dosad imali. Nakon uporedenja starih i novih tekstova engleski učenjak M. Burrows u delu »The Sea Scrolls« došao je do ovog zaključka: »Unatoč svim promenama, koje su pratile prenošenje teksta sv. Pisma, bitna se Božja istina i volja, kako je ona objavljena u Svetom Pismu, sačuvala bez promene.

T. A. P. Odgovor: Muž mora biti najbliži svojoj ženi, kao što je pisano: »Zato ostavlja muž oca i mater i prianja uz ženu svoju, i budu jedno telo« (1 Mojs. 2, 24).

M. Š. Pitanje: U brak se stupa putem sv. sakramenta ženidbe, a u redovnički stalež zavetima i obredima koji su samo sakramental. Zar nije dakle bračni život savršeniji od devičanskoga? Odgovor: Sam po sebi bračni ugovor ne bi bio svetiji od zaveta devičanstva, ako ga Krist ne bi podigao na stepen sakramenta, te tako supružnicima otvorio riznicu milosti koje će im u bračnom životu biti preko potrebne. Ali sasvim je druga stvar život u braku i život u samostanu. Prema jasnim rečima sv. Pisma devičanski život je savršeniji od bračnoga: »Tako i onaj koji udaje svoju devicu, čini dobro, a onaj koji ne udaje, bolje čini« (1 Kor. 7, 38).

TIHOMIR. Pitanje: Kakvo je bilo versko uverenje glasovitog Ainštajna i prirodoslovca Darvina? Odgovor: Prigodom Ainštajnove smrti spominjalo se da on nije bio pozitivan pripadnik kakve veroispovesti, ali nije poricao Boga, nego pokazivao katkada simpatije za religiozni svet. — Engleski prirodoslovac Darvin isto nije poricao Boga, nego je učio da sve potiče od Boga. Na svršetku svoje znamenite knjige »O postanku vrsta« napisao je ove lepe reči: »To je doista veličanstvena misao da je Stvoritelj klicu života što nas okružuje usadio u malo oblika ili u samo jedan, i da se iz tako jednostavna početka razvio beskrajan niz sve lepših i savršenijih bića, i razvija se još danas.«

TH. Odgovor: Kad se bira zvanje, nije najvažnije pitanje gde ću najlepše živeti i najviše zaraditi, nego šta od mene očekuje Bog. I u tom zvanju ću moći najviše dobra učiniti i najlakše spasti svoju dušu.

M. L. Odgovor: Prema važećim propisima samo za Dušni dan je obavezna misa u crnom ruhu. Od svih misa u crnom ruhu najviše je povlašćena pogrebna misa, tek iza toga godišnjica, a na kraju obična misa za mrtve. Ako vam je potrebno znati o tome više, pitajte svog župnika.

N. K. Pitanje: Šta misli Crkva, da li će ljudi uspeti da dođu i nastane se na drugim planetama? Odgovor: To nije versko pitanje. Crkva samo uči da je sav svemir Bog stvorio, da ga izdržava i njime upravlja te da se čovek može služiti samo onime šta mu je Bog stavio na raspoloženje.

MAČ GRIJEHA

»Ako nam Bog pošlje
za grihe mač britak ———«

Čemu se čudim u jutra magleno — siva,
ako je na mojem zdravlju
plijesan kao na stijeni?
Jesam li jak? Je li mi vjera živa?
Jesu li snovi moji djetinjski svježi?
Imam li grijeha u sjeni?
Što mi se za čelom skriva?

Čemu se čudim, ako mi nesreća daje znak?
Je li mi put ravan i čist —
koliko bi mogao biti?
Dišem li nebeski zrak,
ili otrovne misli dim?
S kim se veselim? Trpim li s kim?
Je li to netko drugi? Ili je Krist?

Čemu se čudim, ako me porežu britke bolí?
Od koga sam utjehu tražio?
Od koga htio da me voli?
Tko me je ikad osnažio?
Stavih ti u ruke mač
oštar od svojih grijeha, Kriste!
Čuješ li plač?
Kakva se suza proli!
Dvadeset stoljeća grješne suze iste:
»Kriste! Samo Ti praštaš!
Marijo! za nas moli!«

OZANA KOTORSKA

Ponizna ovčicama na paši,
ponizna i oholim ljudima
znala si biti, jer si nosila
Kristovu ljubav u grudima.

Poniznost Tvoja moćna
slabost je svaku nadvladala.
Sultanska snaga ratnička
pred Tvojom je molitvom padala.

Ponizna stadu i ljudima
nebesku slavu si gledala.
Svu radost svoje mladosti
Pastiru Anđela si predala.

Sva blaga svijeta ovoga
pred Tobom nisu vrijedila.
Bezdušnu silu moćnih si
poniznim srcem pobijedila.

Oživi naša srca
oholim grijesima zgažena.
Moć poniznosti pobjedne
izmoli za nas, blažena!

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića 20 — Tek. račun 101-704-3-533.

Grafičko preduzeće SRBOŠTAMPA — Beograd, Zmaj Jovina br. 39 — Telefon 20-268.